గొప్పవారితో గుసగుసలు. 2.-చక్రవర్తులు:

శ్రీ కార్తవీర్యార్జున చక్రవర్తి

కి|| శే|| వారణాసి శ్రీనివాసరావు

[రేవానదీతీరాన నొక యిసుకపట్టు మీద జపిస్తూ అంతరిక్షాన్ని చూస్తున్న నాకొక దివ్యతేజస్సు వ్యోమమార్గాన్నుంచి దిగొస్తున్నది కాన్పిస్తుంది. దాని మధ్య నేదో నొక చిత్రవ్యక్తి పొడచూపట్టుతుంది. ఆ తేజఃపుంజానికి మిరిమిట్లు వడినా కండ్లు మూతలుపడుతాయ్. నాకు భయమేసి రెండుకండ్లను గట్టిగామూసుకుని దాన్ని నమస్కరిస్తూ నిల్చుంటా. కొంత సేపటికి—]

తేజస్సులోనుంచి: ఏమిటోయ్. నీగ ఉపాసినూంటే ఇంద్రుడితో షట్చక్రవర్తులం వినోదగోష్ఠిలోనుండి భూలోకన్లో నెవరో ఆహ్వానిస్తూన్నారు వెళ్ళొస్తామని దిగి వస్తే కండ్లు గట్టిగా మూసుకుని నమస్కరిస్తావ్!

సేన: (కండ్లు మూసుకునే) సార్వభౌమా! తమరేనా; శ్రీ కార్తవీర్యార్జున చక్రవర్తులేనా?

తేజ: ఇంతేనా నీ మంత్రపటిమ! మరెవరా ఉపాసనకు ప్రత్యక్షమౌతారు.

సే: (కండ్లుమూసుకునే) స్వామీ, వ్యోమాననొక దివ్యతేజాన్ని, దానిమధ్య నొక అపూర్వవ్యక్తి పొడనూ చూచా. కండ్లు భ్రాంతి మంతాలయ్యాయ్. చేతుల వరసలు కనుపిస్తే "అమ్మో ఇన్ని చేతు లుంటే తలలు అన్నే వుంటాయేమో అన్నీ అంతే నేమో, తేజస్సే యింత దుర్భరంగా వుంటే రూపెట్లాగా" నని సామనవ్యకూడా భ్రాంతిమంతమైతే పట్టజాలక కండ్లు గట్టిగా మూసుకున్నా. ఇంతట్లున్నా నెల వియ్యండి? నా భ్రాంతి భ్రాంతేనా?!

తే: భ్రాంతే. కాకపోతే చేతు లుండొచ్చు, తలలుకూడా నట్లాగైతే నెట్లా? నిద్రించొద్దూ మిగ తెట్లాగున్నా? తెలు, కండ్లు తెరచి చూడు—ఒక్కటే తల రెండేకాళ్లు.

సే: (కండ్లు విప్పి చూస్తూ)

కా: సరా: మేం నీ వుపాసించినవారమేనా?

సే: కావచ్చు అన్ని తల లన్నారు, దశకంఠుడికి లేర డీ పది?

కా: మమ్మల్ని వాడ్తో పోల్చావ్? వాడు మా కొక లెక్కా? మేం శ్రీ దత్తాత్రేయుల వార్నారాధిస్తే, వారు దయగల్గి మా సర్వ పరిశంకి జయాభిలావను గురించి నీ కోరికేదేర దానికి సహస్ర హస్తదానం చేసామంటే అవ్వ మిరాయి, అప్పలాలు కాకూరాయ్ గాని సహస్రశిరస్సు లెక్కడున్నాయ్, ఇన్ని చేతుల కిన్ని తలల్లాకుంటే బాగుండ దని మూల మెరగని మా చిత్రకార్లు పిచ్చిగా కూర్పురుగాని వాండ్ల పుణ్యాన వేయికాళ్ళుగూడా పెట్టారుగారు మీ పైత్రల్లాగ తిరగడానికి!

సే: దత్తాత్రేయులవారే మాలోచించి వెయ్యి చేతులే కటాక్షించారండీ? వేయితల్లుంటే అన్ని ముఖ్యాలుండి సహస్రాక్షుడికంటే యిబ్బడి బందోబస్తుగో సామ్రాజ్యపరీక్ష జేసేవారుగా?

కా: ఓరి చమత్కారీ, అట్లాటివి పది వేలుంటే మాకు వారికి మా జోంట్లమీ డొకాపటోయ్! పాపం కమిసుంది గాక! అయినా వెయ్యిచేతులు మనం గావాలన్నామా శ్రీవారికి దోచిందిగాని! ఒకడు శత్రువిజయాన్న కాక్షించాడుగదా, ఒకణ్ణే ఒక సైన్యంపెట్టు చేస్తే యితడి కొంత లభిసుందనుకున్నారనుకుంటాం. ఎంతో సామ్రాజ్యాన్ని సంపాదిస్తాడుగదా ఏ రెండుచేతులు పోట పనిని చేస్తున్నా మిగతావి మిగిల్న చోట వ్యవహారాలను జక్కబెట్టా యనుకున్నా రనుకుంటాం.

సే: అయితే స్వామీ, ఇవి కొన్ని సమయాల్లో కష్టంగా వుంటవండీ!

కా: దటి పని రెండు చేస్తూన్నా అన్నాంగా, మిగతవి పనుంటే చేస్తాయ్, లేకుంటే ఊరుకుంటాయ్.

సే: ఓహో, అవి యితర్లకు గనబడూ చేస్తాయా, లేకుంటే అప్రత్యక్షంగా జేస్తాయా?

కా: అంటే?

సే: ఏమీ లేదులెండి. తా మొకప్పుడు బ్రాహ్మణులమీద పన్ను వేసారని, దాన్ని తీసివేయమని ప్రార్థించడానికి సప్తర్షులే వచ్చారు. తా మపుడు శివపూజానిమగ్నులై యున్నారని, వచ్చినవారు తమ ధనస్తూణీరాలున్న మందిరంలో తమకోరకు వే చియుండగా తమ తూణీరంలోనుండి యొక బాణ మెగిరిపోయి కొంత సేపటికి రక్తసిక్తమై తిరిగి వచ్చి నిజతూణీరంలో ప్రవేశించిందని, దాన్ని చూస్తూన్న అందరితో శ్రీ వసిష్ఠులవారు, "ఈ ప్రభువు ధర్మప్రభువు: సహస్రాక్షునివలె సహస్రబాహుడు, వారు సకలము అనాయాసంగా గమనించగలిగినట్లు నిరాయాసంగా నెరవేర్చగలరు. ఎచ్చట నో అధర్మం జరిగిం దని ఆరాధనానిమగ్నులైన ప్రభువు యంతరంగ మెరిగినంతనే యే వాస్తవ్యయమో అప్రత్యక్షంగా వదలిన బాణమేగి దాన్ని చక్కబెట్టి దాని కర్తను శిక్షించి వచ్చింది. ఇట్లాటి రాజవీరు డింత విచారించందే మన జాతిమీద పన్ను విధిస్తారా? మనపట్ల వారికీ భక్తి మెండు, వారి నడిగి సంకటపెట్టుటకంటే మిన్నక పోవుట మంచిది పోదాం రండ"ని అందర్నీ తీసుకెళ్లారని విన్నాం. అదాండీ......

కా: అదా, ఇపుడు తెలిసింది. ఔ నవును.

సే: అయ్యా, కోపగించకండేం బ్రాహ్మణులమీద పన్నేమని వేసారండీ?

కా: ఏమనివేసారన్నావ్, ఎట్లా వేసారనవే? ఔరా నీవు చమత్కారివేగావే! అంటే, ప్రభుత్వ లక్ష్యం చెప్పమంటున్నా వన్నమాట! సరే విను చెప్తాం. ప్రజావసరాల్ని బట్టి పన్నులు విధించే యాధికారం ప్రభువుల కుంది. అదీ యిక్కట్టు కలిగితేనే అవసరమౌతుంది. అట్లాటిది మా సామ్రాజ్యంలో నొకటి తటస్థించింది. అది గొప్పదికాబట్టి మిగతావాండ్లు భరించలేరు. దాన్ని భరించదగ్గ వారు బ్రాహ్మణులేనని యెంచి వారిపై విధించాం

సే: ఎవ్వరూ భరించలేంది దరిద్రులైన బ్రాహ్మణు లెట్లా భరిస్తారనుకున్నారండీ.

కా: బ్రాహ్మణుల శక్తి మే మెరిగినంత మీ రెరుగరు. మీ కాలంలో బ్రాహ్మణులు పేరుకు బ్రాహ్మణులు. మా కాలంలో వారు "ఇదం బ్రాహ్మ మిదం క్షాత్రం శాపాదపి శరాదపి" అనేవాండ్లు. వాండ్లు ఎట్లాగైనా ఏ కుబేరుణ్ణైనా మాటల్తోనో పోట్లతోనో అదల్చితేగలవారు. అందుకని అట్లా చేయడానికి సాహసించాం అదీ బహుసంఖ్యాకమైన ధనమైందికాబట్టి, సామాన్యులకు వేరుగా నుంటుందని అట్లా చేసాం.

సే: చిత్రం. పర్యవసాన మేమండీ!

కా: ఏముండీ, వాల్లవనాటికి మా కోశాగారమూ పన్నులతో నిండిపోయింది. వారెవరూవచ్చి ఒక కాసివ్వలేదు వారు తపస్సంపన్నులు; ఎవరివలన పొందారో మా కోశాగార మెట్లా నిండిందో మా కెరుకలేదు; మేం కనుక్కోనే లేదు.

సే: ఆహా మహాప్రభూ! ఏం కాలమండీ తమ కాలం! అట్లాటి కాలంలో తమకూ ఆ పరశురాముడికీ ఆదేమిటండీ?

కా: (బొమలు ముడివైచి) మాకూ, ఎవరికీ?

సే: పరశురాముడికీ.

కా: పరశురాముడికీ? పరశురాముడూ! అగ్నిరాము డనవోయ్! ఆ ర్నీ తీంద్రం బంగారంగాను, ఇంతకాలమైనా ఆ మూర్తి మా కండ్లగట్టి నట్లగపడ్తూందోయ్!

సే: తమకు బ్రాహ్మణ భక్తుందిగదా, తమ బుద్ధట్లా గెట్లాపోయిందండీ? హరిశ్చంద్రాదులట్లా జేసేవారాండీ?

కా: (కొంచెం విచారించి) తర్వాత వచ్చిన మాబోంట్లకు సిగ్గొచ్చేటట్టుగావ్! హరిశ్చంద్రాదు లెక్కడా మే మెక్కడా! వారి సమహితత్వ మెక్కడా మా దెక్కడా! వారిత్యాగ మెక్కడ మా దెక్కడా! మేమంతా మీ కెట్లా గనుపిస్తామో వారు మా కట్లా గనుపించేవారు.

సే: అంతే!

కా: అంటే మీ రంతా యే మనుకుంటున్నారంటే షట్చక్రవర్తులంతా నొకరి వెను కొకరొచ్చారని మహాప్రమాదం! మొదటివారికి చివరివారికి యే కొన్ని కోట్ల సంవత్సరాలో తడ వుంది. సమస్త విషయాల్లో సాత్వికౌదర్యభాజనమైన కాలం వారిది: కించి ద్రాజసాద్యభాజనమైన కాలం మాది. అంతకంటే రెంటికీ భేదం స్థూలంగా జెప్పలేం. మరొకవిధంగా జెపాం. ధర్మలోపం సర్వత్యాగం జేసారు వారు—అట్లాటి అవగ్నం మాకూవున్నా దానో యత్నించి దహంజూపిస్తాం మేము అదీ—భేదం.

సే: అర్థమైంది: భేదం గొప్పదే! ప్రశ్నతం?

కా: వదిలవ్ గదా? నారదుడు నీవు పిలుస్తూన్నావంటే సంపక నవ్వి "పోయిరావయ్యా, వాకుగాని నీ బండారం బయటబెట్టడు, అన్నాడు. అయ నన్నంతా జరుగుతూంది! సరే చెప్తాం విను:— వేట కెళ్లాం, అలిసిపొయ్యాం. జమదగ్న్యాశ్రమం జేరుకున్నాం వా రాదరించరు మాకూ, మా పరివారానికీ సమస్త మమిర్చాచి. కుడిచి కూర్చున్నపుడు "స్వామీ, బ్రాహ్మణులే, యీ సంతన?" అన్నాం. "హేమధేనువన్నారు. "అహా ఇట్లాటి ఒనరంటే సామ్రాజ్యమెందుకనుకొని "దాన్ని మాకియ్యం" డన్నాం. కాదన్నారు. దాన్ని తిరిగిపోతూ "ప్రభువు కావాలంటే బ్రాహ్మణుడు కాదండమూనా" అని యిందాక చెప్పిన అహం ప్రకోపించి పట్టుకురండ్రా అన్నాం పట్టుకొచ్చారు. దాన్ని దాగలు నగరానికి తీసుకెళ్ళారు. రాణులతో జోగూన్న మాకు ఆలస్యమైంది. మాహిష్మతీ నగర సమీపం మేం జేరుకునేటప్పటి కెదుట పిల్లసింహనాదం వినబడ్డది. ఆగి చూచేటప్పటికి ప్రళయరుద్రుల్లాగ కవచకోదండ తూణీరకాండధారి, వ్యాఘ్రాజినశిరోవేష్ణధారి, త్రిశూలోపమకుఠారధారియైన పరశురాముణ్ణి మూచాం. పోవయ్యా బ్రాహ్మణబాలకా అని యెంత చెప్పినా ఆయన వినలా. యుద్ధ మారంభించాల్సొచ్చింది, అప్పటికైనా ధేనువునవదలకుండా. దైవఘటన బలీయమైంది. పై సంగతంతా జగమెరుగుందే.

సే: చిత్రం. రాజులకు లేంది మన కెందుకను కొని ప్రజ లనుకోనిమకుంలో తప్పంతా తమదేనన్నమాట.

కా: నీ వంది నిజమే: మా రాజుల కదొక పెద్ద తెగులు మాకు లేం దింకొకరి కుండకూడదనుకోడం.

సే: దానికి తోడింకొక టుందేమో?

కా: లాభం చచ్చినపాము నేం జంపుతావోయ్! మమ్మల్ని యెంతవాడైనా నీ డెదిరించే వాడాని కచ్చ వహించడం.

సే: చిత్రం పై కథ.

కా: ఇంకా యెంత సిగ్గుపడమన్నావ్? పై కథ నా మహానుభావుణ్ణే పిల్చుదువు.

సే: వారు వస్తారాండి?

కా: మాకు నమ్మకం లా. నీవే మహేంద్రగిరి కెళ్ళదువు. వా రక్కడున్నారు. ఈ మన్వంతరాంతాన వారు సప్తర్షి మండలంలో జేర్తారు. అంతవర కందే యుంటారు. జాగ్రత్తగా బో, దూరాన్నుం డుపాసించు. వారు సాక్షాత్తు శ్రీ విష్ణుమూర్తులు. మావంటివారు కారు.

సే: చిత్రం, జ్ఞాపకముంచుకుంటా. మరీ—తమకు దత్తాత్రేయులవా రింకా వరాలిచ్చారనుకుంటారే; వాట్లో యోగీశ్వరత్వం ఒకటంటారు—అట్లాటి వా రా పని నెట్లా చేసారండీ?

కా: ఏ పని?

సే: అదే జమదగ్ని మహాముని వ్యవహారం!

కా: యోగీశ్వరత్వం-యోగం-అంటే నీ వేమని అర్థం చేసుకున్నావ్.

సే: అంటే యోగులకుండే గుణ మన్నమాట! అంటే పెక్కులి మంచితనమన్నమాట.

కా: (చిరునవ్వు నవ్వుతూ) నీ వన్న యోగీశ్వరత్వం వ్యాసప్రోక్తంగాని కలికాలంలో నాంధ్రలోకంలో సామాన్యుల వ్యవహారప్రయుక్తం గాదు. యోగమంటే పట్టునలముకో, ఇప్పుడు నీకదగ్గ సమాధాన మొచ్చిందా?

సే: చిత్రం. గాలిలాగా సకలలోకాల్లో దమకు బోరాని, రారాని తా వుండ దనికూడా వర మందటగా?

కా: ఆ. వుంది కాబట్టే అంత విజయత్వానికీ కీర్తికీ అవకాశ మమిరింది. తలపుతో బరుగెత్తిన ట్లెళ్ళేవాండ్లం, వచ్చేవాండ్లం. ఆ సంగతి త్యాగలో జగద్విఖ్యాతమై జగ తంతా ఎప్పుడొచ్చి పడ్తారో నని భ్రాంతితో గజగజలాడిపోయింది.

సే: తమ రెందుకనేనాం షట్చక్రవర్తుల్లో జేర్చింది?

కా: ఏమిటే, ఏం చక్రవర్తులూ!

సే: షట్చక్రవర్తులు.

కా: షట్చక్రవర్తులూ? నా రెవరోయ్! ఎవరైతే మాకేం, వారితో మమ్మల్ని చేర్చమందెవరోయ్! మనకీ కీర్తి వస్తుందని మే మెప్పుడు కృషి చేయలేదోయ్. దానంత టది వస్తే కాదండానికి మే మెవళ్ళమోయ్

సే: చిత్తం. మా పోతనగారి భాగవతంలో—

సీ: మెయి నతడు రావణు
గూఢ ష్టుల గలంచి పట్టుకొని మాకాళ్ళం
దాకించి కోటకై వడి
నాకం బెట్టించె గింకరావళి చేతన్."

అన్నారే, అదేమిటండీ?

కా: ఏమిటే, మళ్ళీ చదువు?

సే: (చదువుతా)

కా: దాన్లో నీ గ్రాహ్యం దేది. రావణుడికి మాకు తగవెందు కొచ్చిందా, దాని పర్యవసానంగా మేం వాణ్ణేం జేసింరా?

సే: మహాప్రభూ, రెండూనూ.

కా: కొంతకాలంనుంచీ మా చారులు "స్వామీ యెవడో పత్తల్లవాడు తమ రేమేం జేస్తుంటా రెప్పుడెప్పుడెక్క డెక్కడుంటా"రని అనుదినం మమ్మల్నడుగుతున్నాడని చెప్పడమారంభించారు, మే మెవరోజూ నాడా, చెప్పక పొయ్యారా"అన్నాం. మర్నాడే రేవానదిలో మేమంతా జలక్రీడలకోసమెచ్చాం. మా క్రీడ జరుగుతూండగా నా యెదుట గనిపించే చిరిదిబ్బమీద పొదమాటున నెవరో ఆలికిడి గని పెట్టి మేం మా సహస్రబాహువుల్ని అడ్డుబెట్టి యేటికి కట్టగట్టాం. నీళ్లు పొంగి, దిబ్బను ముంచేశాయ్. వా డీవడ మారంభించేటప్పటికలా చేతుల్నితీశాం ప్రవాహవేగానికి కొట్టుకొచ్చేవాణ్ణి చేతుల్లో బట్టుకొని గట్టుకున్న భటుల కందిచ్చాం. వాళ్ళు కోతిపిల్లను పట్టుకున్నట్లు అతణ్ణి పట్టుకుని కాళ్ళుచేతులు గట్టి నగరికి దెచ్చారు. కొన్నాళ్ళన్నం నీళ్లులాకుండా బందికేసి సభకు రప్పించి

(21 వ పేజీ చూడుడు)

రాళ్లు అమర్చిన రిష్టువాచి రు 20/8

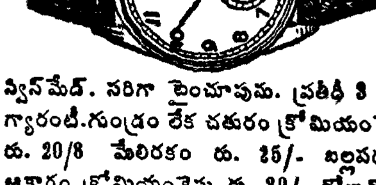

స్విస్ మేడ్. సరిగా టైంచూపుము. ప్రతీదీ 3 ఏళ్లు గ్యారంటీ. గుండ్రం లేక చతురం క్రోమియంకేసు రు. 20/8 మేలిరకం రు. 25/- బల్లపరుపు ఆకారం క్రోమియంకేసు రు. 30/- రోల్డుగోల్డు (10 సం. గ్యారంటీ) రు. 55/- 15 రాళ్ల క్రోం కేసు రు. 38/- 15 రాళ్ల రోల్డుగోల్డు రు. 75/- రెక్టాంగ్యులర్, వంపుగలది లేక టానుఆకారము క్రోమియం కేసు రు. 42/- మేలిరకం రు. 45/- రోల్డుగోల్డు (10 సం. గ్యారంటీ) రు. 60/- రోల్డుగోల్డు 15 రాళ్లు రు. 80/- అలారం టైంపీసు: ధర రు. 18/-, రు. 22/- పెద్దసైజు రు. 25/- పోస్టేజి ఉచితము.
ఏరెండు కొనువారికైనా పోస్టేజి ఉచితము

H. DAVID & CO.,
Post Box No. 11424, CALCUTTA